

Pestprotocol

Instemming MR: 2015-06-05

Instemming Team: 2015-03-31

OBS De Eshoek

Versie 1.4

9-6-2015

Inhoud

1. Pestprotocol basisschool De Eshoek	3
1.1 Voorwaarden	3
1.2 Het probleem dat pesten heet	3
2. Pesten, wat is dat?	4
2.1 Plagen of pesten?	4
2.2 Signalen	4
2.3 Oorzaken	4
3. Hoe gaan we om met pesten?	5
3.1 Preventieve aanpak	5
3.1.1 Methode Goed Gedaan!	5
3.1.2 (School)Regels met betrekking tot pestgedrag	5
3.2 Curatieve aanpak	6
3.2.1 Aanpak van de ruzies en pestgedrag in 4 stappen	6
3.2.2 Consequenties (in 5 fases)	7
4. Begeleiding	9
4.1 Begeleiding van de gepeste leerling	9
4.2 Begeleiding van de pester	9
4.3 Begeleiding van de rest van de klas	9
5. Ouder(s)/verzorger(s)	11
5.1 Adviezen aan de ouders van onze school	11
5.1.1 Ouders van gepeste kinderen	11
5.1.2 Ouders van pesters	11
5.1.3 Alle andere ouders	11
6. Cyberpesten: een nieuwe vorm van pesten	12
6.1 Cyberpesten en OBS De Eshoek	12
Bijlage 1	13
"DIT KAN NIET" formulier	13
Gebruikte bronnen	14

1. Pestprotocol basisschool De Eshoek

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten, leerlingen, ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL.

In de schoolgids staat het pestprotocol vermeld en op de website van de school is dit pestprotocol geplaatst.

1.1 Voorwaarden

Pesten is een probleem voor alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders). De school probeert natuurlijk pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

De Eshoek heeft een anti-pestcoördinator. De taak van deze coördinator is zowel het coördineren van het anti-pestbeleid, als het behartigen van de belangen van ouders en leerlingen in het kader van pesten.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

De namen van de anti-pestcoördinator en de vertrouwenspersoon worden vermeld in de schoolgids en op de website.

1.2 Het probleem dat pesten heet

Pesten komt helaas ook bij ons op school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op onze school dan ook serieus willen aanpakken. De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest. Een pestprotocol alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest-probleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

2. Pesten, wat is dat?

We doen allemaal wel eens iets (al dan niet bewust) wat en ander niet bevalt. Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en je gaat toch door, dan spreken we van pesten. Een definitie van pesten op school luidt als volgt: "Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen."

2.1 Plagen of pesten?

Plagen is niet hetzelfde als pesten. De verschillen zou je zo kunnen aangeven:

Plagen	Pesten
gelijkwaardigheid	machtsverschil
wisselend "slachtofferschap"	hetzelfde slachtoffer
humoristisch	kwetsend
af en toe	vaak/voortdurend

2.2 Signalen

Signalen van pesterijen kunnen zijn:

- + altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- + zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- + een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- + briefjes doorgeven
- + beledigen
- + negatieve opmerkingen maken over kleding
- + isoleren
- + buiten school opwachten, slaan of schoppen
- + op weg naar huis achterna rijden
- + naar het huis van het slachtoffer gaan
- + bezittingen afpakken
- + schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- + kwetsende gebaren maken naar het slachtoffer
- + ...

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden. Steeds weer geldt hier: "Wat jij niet fijn vindt, doe dat ook niet bij een ander!"

2.3 Oorzaken

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- + Een problematische thuissituatie
- + Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- + Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- + Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- + Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt
- + ...

3. Hoe gaan we om met pesten?

In de beschrijving hoe om te gaan met pesten en pestgedrag wordt onderscheid gemaakt in een preventieve aanpak (er zijn geen duidelijke pestproblemen maar we werken structureel en schoolbreed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling) en een curatieve aanpak (er is een pestprobleem en dit dient opgelost te worden).

3.1 Preventieve aanpak

Op school stellen we elke twee weken een onderwerp in de groep aan de orde. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen. Verschillende werkvormen zijn denkbaar; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

3.1.1 Methode Goed Gedaan!

Kinderen leren sociaal-emotionele vaardigheden voor een groot deel door 'nadoen' en 'uitproberen'. In een moderne open samenleving, vol keuzemogelijkheden, hebben kinderen echter te maken met een grote diversiteit aan voorbeeldgedrag en uiteenlopende reacties op hun eigen gedrag. Al die verschillen zijn voor veel kinderen verwarrend. De instructie 'Doe eens gewoon!' is dan niet meer voldoende, want wat is 'gewoon'?

De methode *Goed gedaan!* geeft De Eshoek de mogelijkheid om kinderen - schoolbreed en gedurende acht jaar - op een duidelijke en positieve manier uitleg en feedback te geven over gevoelens, gedrag en omgaan met elkaar, zodat ieder kind weet wat er verwacht wordt, waarom dat gevraagd wordt, en weet hoe hij dat kan aanpakken. Met *Goed gedaan!* leren kinderen zichzelf en anderen beter begrijpen en leren ze hoe ze zichzelf positief kunnen aansturen.

Goed gedaan! geeft kinderen meer zicht en grip op hun eigen emoties en gedrag. Het leert hen dat sociaal vaardig gedrag niet alleen 'netjes' naar anderen is, maar vooral ook heel handig en fijn voor jezelf! Daarbij wordt uitgegaan van de wereld waarin kinderen van nu opgroeien; een wereld vol prikkels en keuzemogelijkheden, waarin de media en moderne communicatiemiddelen een grote rol spelen.

Goed gedaan! voldoet aan de kerndoelen sociaal-emotionele ontwikkeling zoals die in het voorjaar van 2006 zijn vastgesteld, en besteedt aandacht aan inzichten en vaardigheden die nodig zijn voor goed (wereld-)burgerschap.

3.1.2 (School)Regels met betrekking tot pestgedrag

Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten en ouders horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen. Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Regel 1: Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: Je mag niet klikken, maar...als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

Regel 2: Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3: Samenwerken zonder bemoeienissen: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het signaleren en aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties aan de leerkracht en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Regels die gelden in alle groepen:

1. Benader de ander zoals je zelf benaderd wil worden.
2. Vertel het aan de juf of meester wanneer er iets gebeurt wat jij niet fijn of gevaarlijk vindt.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
4. Ben je boos? Probeer er over te praten of ga anders naar de meester of de juf.
5. Spullen van een ander kind behandel je met respect.
6. Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten!
7. Word je gepest of heb je ruzie? Praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden. Is het opgelost? Dan kunnen we vergeven en vergeten.
8. We luisteren naar elkaar en nemen de ander serieus.
9. Jij mag er zijn!
10. Op basisschool De Eshoek is iedereen welkom!

Toevoeging: Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels in overleg met de leerkracht (groepsregels). Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

3.2 Curatieve aanpak

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties.

Voor het oplossen van een pest-probleem hanteert De Eshoek onderstaande stappen en consequenties.

3.2.1 Aanpak van de ruzies en pestgedrag in 4 stappen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen leerlingen en leerkracht:

Stap 1: Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

Stap 2: Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

Stap 3: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

Deze stappen vinden plaats in de eerste week na de ruzie/het pestgedrag.

Stap 4: (is ook fase 1 van de consequenties) Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Ook wordt de naam van de ruziemaker/pester op het "Dit-kan-niet" formulier (Bijlage 1) genoteerd. Bij iedere melding op dit formulier omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding worden de ouders op de hoogte gebracht van de ruzie/ het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

3.2.2 Consequenties (in 5 fases)

Als stap 1 t/m 4 geen positief resultaat oplevert, volgt straf. De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag. *Het gaat hier specifiek om gedrag dat leerlingen op school laten zien.*

Fase 1:

- + Een of meerdere pauzes binnen blijven;
- + Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn;
- + Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem;
- + Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt;
- + Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde. Gesprekken worden altijd vastgelegd door de leerkracht in ESIS (schooladministratiesysteem).

Fase 2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties geen zichtbaar resultaat opleveren voor de leerkracht. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de 'Dit-kan-niet' map en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Het protocol Agressie en geweld treedt dan in werking.

Fase	Tijdpad
Fase 1	0-4 weken
Fase 2	In week 5
Fase 3	In week 7
Fase 4	Na drie maanden zonder enig signaal van verbetering
Fase 5	Per situatie en geval apart bekijken maar iig na voorgaande fases

4. Begeleiding

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, kinderen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leerkrachten en de ouders.

4.1 Begeleiding van de gepeste leerling

- ✚ Spreek in vertrouwen met het gepeste kind. Maak niets openbaar tegen de wil van het kind.
- ✚ Probeer het kind er wel van te overtuigen, dat er IETS moet gebeuren en dat anderen (ouders, leerkrachten, medeleerlingen enz.) dit dus te weten komen.
- ✚ Bied steun aan het gepeste kind. Neem het kind zeer serieus.
- ✚ Vertellen dat het kind moet "terugvechten" is niet nuttig. Het kind is immers duidelijk de zwakkere partij? Zoveel mogelijk negeren is nog het beste, maar maakt de sfeer nog steeds niet veilig.
- ✚ Bespreek met het kind wat voor hem een oplossing kan zijn.
- ✚ Spreek met het kind af dat het vertelt wat er aan de hand is, omdat jij niet alles kan zien. Sommige kinderen hebben, zeker als ze jonger zijn, het idee dat de juf of meester "alles weet" en dus ook van het pesten weet.
- ✚ Licht de ouders van het kind in en vraag wat zij gemerkt hebben.
- ✚ Bespreek of het gepeste kind misschien sociale vaardigheidstraining nodig heeft.

4.2 Begeleiding van de pester

- ✚ Praat met de pester en kijk of je inzicht kunt krijgen in de gedachte achter het pesten. Hoe lastig misschien ook: beschuldig het kind niet.
- ✚ Leg uit hoe een gepest kind zich voelt en welke gevolgen pesten kan hebben. Vaak realiseren kinderen zich dit niet!
- ✚ Leg aan het kind uit, dat het pesten moet stoppen en hoe jij daarmee aan de slag gaat.
- ✚ Licht de ouders van het kind in. Hebben zij iets gemerkt van het pesten? Maak ook hen duidelijk dat het pesten moet stoppen en wat jij gaat doen om dit voor elkaar te krijgen.
- ✚ Eventueel inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.
- ✚ Benoem duidelijk de eventuele consequenties voor de pester als het pesten niet stopt.
- ✚ Maak een vervolg afspraak om te bekijken hoe het dan gaat.

4.3 Begeleiding van de rest van de klas

De rest van de klas is onderverdeeld in groepen met verschillende belangen.

1. De actief meepesters uit angst om zelf slachtoffer te worden.
2. Pest ook, niet uit angst, maar uit berekening. Ze profiteren van de situatie. Ze worden er zelf beter van.
3. Leerlingen die niet pesten, maar ook geen steun verlenen om te stoppen. Ze voelen zich wel schuldig.
4. Leerlingen die niet door hebben wat in de groep speelt.
5. Leerlingen met een hoge status binnen de groep en die het af en toe voor het slachtoffer opnemen.

Als leerkracht onderneem je de volgende stappen:

- ✚ Vertel aan je groep dat er in de klas gepest wordt. Dat zal geen verrassing zijn.

- ✚ Bespreek klassikaal de verschillende rollen (zoals hierboven beschreven) in het pestproces. Leg ook uit dat pesters vaak zelf problemen hebben en niet altijd "slechte kinderen" zijn.
- ✚ Maak goed duidelijk dat buitenstaanders/wegkijkers die van het pesten weten en niets doen eigenlijk even schuldig zijn.
- ✚ Prijs (in het algemeen) kinderen die de moed hebben voor de gepeste op te komen en vertel dat een hele groep SAMEN het pesten van een enkele pester kan stoppen.
- ✚ Leg uit dat komen vertellen dat iemand gepest wordt absoluut geen klikken is.
- ✚ Maak goed duidelijk dat jij niet alles kan zien en dat hun hulp hierbij belangrijk is.
- ✚ Bedenk met de klas wat ze kunnen doen om pesten tegen te gaan. Houd ook dit algemeen en laat geen namen noemen.
- ✚ Moedig kinderen aan om hun mening over pestgedrag te geven. De meeste kinderen zijn namelijk gewoon tegen pesten. Als veel kinderen zich tegen pesten uitspreken, maakt dat anderen duidelijk dat ze niet alleen staan in hun afkeuring hiervan.
- ✚ Stel dat je klas geen oplossingen kan (of wil) geven: zeg dan dat je morgen op de zaak terugkomt, omdat het zeer belangrijk is dat zij met zijn allen oplossingen verzinnen.
- ✚ Maak duidelijk dat jij pesten *nooit* tolereert en dat je alles zult doen om pesten te bestrijden en te voorkomen. Jouw besliste houding in deze is zeer belangrijk!
- ✚ Vertel de groep dat je de directie van de school op de hoogte brengt en mogelijk ook sommige ouders. Doe dit ook echt. Het geeft aan hoe belangrijk jij het vindt dat het pesten stopt.
- ✚ Vertel dat je over een paar dagen op de zaak terugkomt, om te kijken hoe het gaat.
- ✚ Denk niet dat het pesten hierna over is. Pestgedrag heeft de neiging terug te komen. Evalueer na 6 weken wéér met zijn allen hoe het nu gaat. Blijf alert!

5. Ouder(s)/verzorger(s)

Pesten is geen eenvoudig probleem. Daarom lijkt het vaak onoplosbaar. Toch is pesten wel te bestrijden als het serieus wordt genomen. Dat betekent dat kinderen weten dat ze om hulp kunnen aankloppen bij de volwassenen om hen heen. Voor volwassenen betekent het, dat ze aandacht hebben voor de signalen van de kinderen. Ze moeten luisteren naar wat de kinderen te vertellen hebben en daar over praten. Voor leerkrachten en begeleiders van groepen in de vrije tijd betekent het dat ze groepsgesprekken voeren, regels afspreken en zorgen dat die regels ook werken.

Het pestprobleem wordt lang niet altijd serieus aangepakt: ouders zeggen dat een kind maar van zich af moet bijten, leerkrachten hebben het te druk en de trainer vindt het zijn verantwoordelijkheid niet. Als volwassenen alleen af en toe ingrijpen, kan dat verkeerd uitpakken. Gepeste kinderen worden daarna nog meer het slachtoffer omdat ze 'geklikt' hebben.

Daarom is het belangrijk om het pestprobleem degelijk aan te pakken. Daarbij zijn alle betrokkenen nodig. Ieder van hen kan een begin maken met het oplossen van het pestprobleem. Daarbij hebben wij als school ook de ouders nodig. Samen kunnen we het verschil maken!

5.1 Adviezen aan de ouders van onze school

5.1.1 Ouders van gepeste kinderen

- ✚ Houd de communicatie met uw kind open;
- ✚ Als pesten niet op school gebeurt, zorg dat de school wel ingelicht wordt;
- ✚ Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;
- ✚ Steun uw kind.

5.1.2 Ouders van pesters

- ✚ Neem het probleem van uw kind serieus;
- ✚ Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- ✚ Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- ✚ Besteed extra aandacht aan uw kind;
- ✚ Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- ✚ Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

5.1.3 Alle andere ouders

- ✚ Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- ✚ Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- ✚ Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- ✚ Leer uw kind voor anderen op te komen;
- ✚ Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

6. Cyberpesten: een nieuwe vorm van pesten

Sinds kinderen een groot deel van de dag doorbrengen met pc, laptop, tablet en smartphone, al dan niet op school, is er een nieuwe vorm van pesten ontstaan: pesten via het internet. Dit gaat makkelijker, de impact is minstens even hevig en de kans om ontdekt te worden is vele malen kleiner dan bij het ouderwetse, ambachtelijke pesten. In de beleving van kinderen is dat wat je achter je pc uitspookt volledig anoniem. Bovendien kun je op elk uur van de dag je gang gaan. Het slachtoffer hoeft niet eens in de buurt te zijn. Overigens stopt cyberpesten niet als de pc uitgaat. Het vervolg vindt vaak plaats op school: met echte ruzies en scheld- of vechtpartijen. Het pesten gebeurt vanaf de eigen pc, maar óók vanaf de pc op school!

6.1 Cyberpesten en OBS De Eshoek

Ook op De Eshoek willen wij preventief te werk gaan tegen cyberpesten. Dit doen wij aan de hand van de volgende regels en afspraken.

- ✚ Er zijn duidelijke regels over wat wel en niet mag op de computer (geen Twitter, Facebook, Youtube enz, maar gerichte opdrachten passend bij de leerstof).
- ✚ De pc schermen zijn te zien vanaf de plaats waar de leerkracht meestal zit of staat.
- ✚ De geschiedenis van bezochte pagina's kan niet door de kinderen gewist worden.
- ✚ Met kinderen wordt gepraat over wat je wel en niet moet doen op internet. Denk daarbij aan het niet weggeven van je wachtwoord, geen adresgegevens verstrekken, niet alle foto's zomaar op internet zetten, enz.
- ✚ Er wordt uitgelegd dat wat gepost is, in principe nooit meer weg te krijgen is.
- ✚ Kinderen worden er bewust van gemaakt dat doorsturen van pestmail en andere pest uitingen grote impact hebben op het slachtoffer. Veel kinderen staan hier namelijk niet bij stil is uit onderzoek gebleken.
- ✚ Zeg niet tegen kinderen dat cyberpesten dat thuis gebeurt, niets met school te maken heeft en dat ze dit thuis moeten oplossen.
- ✚ Leerkrachten weten hoe internet in het algemeen en chat, Facebook, Youtube, sms, WhatsApp, Twitter, enz. werken. De wereld heeft een digitale vlucht genomen (het hoort bij je taak als leerkracht om die wereld te kennen en met de kinderen te kunnen praten over alle facetten daarvan).

Daarnaast worden er jaarlijks preventief, in groep 7, drie lessen gegeven over cyberpesten. Deze lessen worden gegeven door dhr. J. Joling.

Mocht desondanks blijken dat er wel op deze wijze gepest wordt, dan worden stappen ondernomen zoals beschreven in hoofdstuk 3.

Bijlage 1

“DIT KAN NIET” formulier

openbare basisschool

De Eshoek

“DIT – KAN – NIET”

Naam leerling	
Omschrijving toedracht 1	
Omschrijving toedracht 2	
Omschrijving toedracht 3	
Handtekening Leerkracht	
Handtekening Ouders	

Gebruikte bronnen

www.pestweb.nl

www.gedragsproblemenindeklas.nl

www.opvoeden.nl

www.orthopedagogiek.com

Pesten op school, Lessuggesties voor de leerkracht – B. vd Meer – Uitgeverij van Gorcum, Assen

Goed Gedaan! - Malmberg